

**Sygn. akt VI GC 175/16**

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia 28 grudnia 2016r.**

Sąd Okręgowy w R. VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

**Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc**

**Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak**

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016r. w R.

na rozprawie

sprawy z powództwa: J. S., M. D., R. W., Z. C.

przeciwko: (...) S.A. z/s w R.

o stwierdzenie nieważności uchwał

- w sprawie o sygn. akt VI GC 180/16

I. odmówić odrzucenia pozwu

II. stwierdzić nieważność uchwał podjętych w dniu 28 kwietnia 2016r. podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki (...) S.A. z/s w R. wpisanej do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) prowadzonego przez Sąd Rejonowy w R. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, oznaczonych w protokole Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki sporządzonym w formie aktu notarialnego przez notariusza A. R. (1) pod numerami: (...), (...), (...), (...), (...)

i (...),

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. z/s w R. na rzecz powoda Z. C. kwotę 13.097,00 zł (słownie: trzynaście tysięcy dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.097,00 zł (słownie: jeden tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

- w sprawie o sygn. akt VI GC 175/16

I. odmówić odrzucenia pozwu,

II. oddalić powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki (...) S.A. z/s w R. wpisanej do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) prowadzonego przez Sąd Rejonowy w R. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, oznaczonych w protokole Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki sporządzonym w formie aktu notarialnego przez notariusza A. R. (1) pod numerami: (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...),

III. oddalić powództwo o uchylenie uchwał wymienionych w pkt II,

IV. zasądzić od każdego z powodów J. S., M. D., R. W. na rzecz pozwanego (...) S.A. z/s w R. kwoty po 369,90 zł ( słownie: po trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sygn. akt VI GC 175/16

## UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 28 grudnia 2016 r.

Pozwem w niesionym w sprawie w dacie 18.05.2016 r. o sygn. akt VI GC 175/16 powodowie J. S., M. D., R. W., K. M. (1) przeciwko (...) S.A. w R. wnieśli o :

- stwierdzenie nieważności uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki (...) S.A. z dnia 28.04.2016 r.

1) nr (...) w przedmiocie udzielenia absolutorium prezesowi zarządu spółki L. M.;

2) nr (...) w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej L. P.;

3) nr (...) w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej R. S.;

4) nr (...) w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej J. L.;

5) nr (...) w sprawie powołania członka Rady Nadzorczej M. Ż.;

6) nr (...) w sprawie powołania członka Rady Nadzorczej L. B.;

7) nr (...) w sprawie powołania członka Rady Nadzorczej K. S.;

ewentualnie o uchylenie w/w uchwał na podstawie art. 422 ksh.

W uzasadnieniu pozwu oraz pisma procesowego z daty 3.06.2016 r. wskazali, że zostały one podjęte z udziałem wspólników L. M., K. S. będących uczestnikami tajnego porozumienia z 25.03.2016 r. na podstawie którego spółka (...) sp.j. uzyskała pozycję dominującą wobec pozwanej spółki (...) SA. Brak zawiadomienia przez spółkę dominującą spółki pozwanej o powstaniu stosunku dominacji /art. 6 § 1 ksh w zw. z art. 4 § 1 pkt 4 lit. a ksh/, skutkowało tym, że akcjonariusze będący uczestnikami porozumienia nie mogli wykonywać prawa głosu z akcji reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki i zaskarżone uchwały zostały podjęte głosami podmiotów, które były objęte sankcją zawieszenia wykonywania prawa głosu z akcji. Zaskarżone uchwały są z powyższych względów dotknięte sankcją nieważności.

Jako kolejną podstawę nieważności powodowie podali, że podjęte uchwały o zmianach składu Rady Nadzorczej zostały uchwalone poza porządkiem obrad, co narusza przepisy art. 402§2 ksh i 404 ksh w zw. art. 20 ksh. Wskazali, że porządek obrad dotyczył wyboru członków Rady Nadzorczej na następną kadencję, tymczasem głosowanie dotyczyło zmian w składzie Rady Nadzorczej w postaci odwołania dotychczasowych członków i powołaniu nowych członków Rady tej samej kadencji.

Powodowie wskazali też, że podczas zgromadzenia jego przewodniczący L. M. uniemożliwił głosowanie nad wnioskiem formalnym dotyczącym usunięcia punktu dotyczącego głosowania nad tą kwestią z porządku obrad.

Podnieśli, nieważność uchwały w przedmiocie udzielenia absolutorium ze względu na niezyskanie wymaganej większości głosów i udział w głosowaniu osoby, której dotyczyło.

Uzasadniając żądanie uchylecia uchwał wskazali na przesłanki naruszenia dobrych obyczajów i pokrzywdzenia akcjonariuszy lub godzenie w interes spółki, przy uwzględnieniu nie tylko treści uchwały ale okoliczności jej powzięcia tj. okoliczność zawarcia tajnego porozumienia części akcjonariuszy i zdominowania spółki i świadomego naruszenia praw pozostałych w tym powodów.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany zaprzeczył, aby głosowanie wykraczało poza porządek obrad, przytaczając na powyższe szeroką argumentację. Dalej podniósł, iż akcjonariusz K. M. (1) reprezentujący także pozostałych powodów na zgromadzeniu nie zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

Zanegował także nieprawidłowości odnośnie głosowania w przedmiocie absolutorium dla członka zarządu.

Zaprzeczył przesłankom warunkującym uchylecie uchwał.

Postanowieniem z dnia 17.06.2016 r. VI GC 180/16 Sąd Okręgowy w R. połączył do wspólnego rozpoznania ze sprawą o niniejszą o sygn. VI GC 175/16 do wspólnego rozpoznania.

W sprawie o sygn. VI GC 180/16 pozwem z dnia 23.05.2016 r. powód Z. C. wniósł przeciwko pozwanemu (...) S.A. o stwierdzenie nieważności w/w uchwał o nr (...), (...), (...), (...), (...) na podstawie art. 425 § 1 ksh, jako sprzecznych z art. 404 § 1 ksh w zw. z art. 402 § 2 zd. 1 ksh. ewentualnie o ich uchylecie na podstawie art. 422 §1 ksh.

Legitymację uzasadniał swoją nieobecnością na zgromadzeniu na którym podjęto uchwały nieobjęte porządkiem obrad. Powód powziął wiadomość o uchwałach od innych akcjonariuszy w dacie 29.04.2016 r.

W uzasadnieniu wskazał szeroką argumentację, podnosząc, że uchwały podjęto w przedmiocie, który nie był objęty porządkiem obrad. Powód nie wziął udziału w zgromadzeniu, jako że w porządku obrad wskazano omyłkowo wybór członków Rady Nadzorczej na następną kadencję, skoro ich kadencja wygasła dopiero w 2017 r. Powód był zaskoczony, że tego punktu nie usunięto z porządku obrad. Powyższe spowodowało, pozbawieniem go możliwości podjęcia świadomej decyzji co do udziału w zgromadzeniu, w tym zgłoszenia kandydatów.

Powyższe naruszyło lojalność korporacyjną i dobre obyczaje oraz miało na celu pokrzywdzenie akcjonariusza poprzez naruszenie sfery poza majątkowej, związanej z funkcjonowaniem spółki w zakresie praw i obowiązków korporacyjnych, a także godziło w interesy spółki.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany zakwestionował legitymację powoda, jako że ten był nieobecny na zgromadzeniu z własnej woli, nie został niedopuszczony, nie kwestionuje prawidłowości zwołania oraz nie podjęto uchwał, które nie byłyby objęte porządkiem obrad określonym w zaproszeniu. Pozwany zakwestionował też istnienie porozumienia akcjonariuszy, ograniczenie możliwości zgłaszania kandydatur. Pozwany zaprzeczył wykazaniu przesłanek uzasadniających uchylecie uchwały.

W sprawie połączonej do wspólnego rozpoznania, w w piśmie 17.06.2016 r. pozwany podtrzymał stanowisko, w tym co do braku porozumienia pomiędzy akcjonariuszami i ustosunkował się do oświadczenia L. M. w przedmiocie pytania o zawiadomienie spółki o stosunku dominacji, kwestionując m.in. daleko idące wnioski powodów co do istnienia takiego porozumienia.

W piśmie procesowym z daty 12.07.2016 r. /k. 242/ powód K. M. (1) podtrzymał stanowisko w sprawie w szczególności co do istnienia porozumienia i podniósł, iż sprzeciw co do spornych uchwał został zgłoszony, i wskazał na dowód w postaci sprostowania protokołu ze zgromadzenia.

W piśmie procesowym z daty 12.7.2016 r. /k. 253/ pozostali powodowie podtrzymali stanowisko w sprawie popierając je dalszą argumentacją oraz wskazali, że sprzeciw i żądanie jego zaprotokołowania przeciwko spornym uchwałom

został zgłoszony, powołując się na dowód z notarialnego sprostowania protokołu zgromadzenia aktu notarialnego rep (...)

W piśmie procesowym z daty 12.07.2016 r. /k. 280/ powód Z. C. podtrzymał dotychczasowe stanowisko sprawie .

W piśmie procesowym z daty 29.07.2016 r. /k. 287/ pozwany zakwestionował wartość dowodu ze sprostowania protokołu spornego w sprawie zgromadzenia oraz dopuszczalność takiego sprostowania w pozostałym zakresie uzupełniając argumentację na poparcie podtrzymanego stanowiska w sprawie, zaprzeczając w szczególności powstaniu stosunku dominacji w spółce.

W piśmie procesowym z daty 22.09.016 r. /k. 343/ powód K. M. (1) cofnął pozew i wniósł o umorzenie postępowania.

Pismem z daty 3.10.2016 r. powodowie wnieśli o udzielenie zabezpieczenia powództwa.

Pismem z daty 17.10.2016 /k.611/ pozwany ustosunkował się do wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Postanowieniem z dnia 17.10.2016 r. Sąd udzielił zabezpieczenia powództwa.

W dacie 20.10.2016 r. Sąd wtrzymał wykonalność postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia.

Postanowieniem z dnia 20.10.2016 r. Sad umorzył postępowanie w stosunku do powoda K. M. (1).

Na rozprawie w dniu 30.11.2016 r. i w piśmie procesowym z daty 7.12.2016 r. /k.807/ pozwany podniósł zarzut utraty legitymacji czynnej powodów, wskazując na utratę statusu akcjonariusza z uwagi na zbycie akcji pozwanej spółki w trakcie procesu.

W piśmie procesowym z daty 1.12.2016 r. /k. 814/ powodowie ustosunkowali się do zarzutu utraty legitymacji podnosząc, iż zbycia nastąpiło w drodze wniesienia akcji do spółki Zakłady (...) S.A. jako aport w zamian za objęcie akcji serii (...) w ramach podwyższenia kapitału zakładowego podnosząc, że podwyższenie kapitału w spółce (...) dla swej skuteczności musi zostać zarejestrowane przez Sąd Rejestrowy, do tego czasu powodowie utrzymują status akcjonariuszy pozwanej spółki. Ponadto powód J. S. pozostaje akcjonariuszem pozwanej spółki.

Na rozprawie w dniu 28.12.2016 r. /k. 878/ powód Z. C. przedłożył dowód z zakupu jednej akcji pozwanej spółki oraz wskazał, że uchwała w sprawie emisji akcji pozwanej spółki została zarejestrowana w KRS i zostały zaskarżone rzez pozwanego.

### ***Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:***

Powodowie J. S., M. D., R. W., K. M. (1) i Z. C. otrzymali zaproszenie na obrady Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki (...) S.A., które miało odbyć się dnia 28.04.2016 r. , w którym wskazano w pkt 7 wyбір Rady Nadzorczej (...) S.A. na następną kadencję.

W innym przypadku (...) S.A. wnosząc o zamieszczenie ogłoszenia o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki (...) S.A. wskazując porządek obrad podał , że dotyczy „zmian osobowych w składzie Rady Nadzorczej”.

dowody: zaproszenia k. 25-28, raport bieżący nr (...) k. 282,

na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. zeznania świadka K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769

W dacie poprzedzającej zgromadzenie L. P. i K. M. (1) zgłosili swoje wątpliwości odnośnie pkt 7 porządku obrad z uwagi na to, że kadencja rady nadal trwa, członkowi zarządu pozwanej spółki (...) . Ten przyznał, że być może został tam wskazany omyłkowo i zgłosi to prezesowi zarządu. Informację tę akcjonariusze przekazali m.in. akcjonariuszowi Z. C..

dowody: zeznania świadków na rozprawie w dniu 24.10.2016 r. pomocniczo transkrypcja k. 747, L. P., na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769, zeznania strony pozwanej w osobie D. Z. pom. transkrypcja k. 785, powoda Z. C. k. pom. transkr. k. 776,

Na zgromadzeniu stawili się akcjonariusze K. M. (1) umocowany do reprezentacji na zgromadzeniu także akcjonariuszy J. S., M. D., R. W..

Akcjonariusz Z. C. nie stawił się. W świetle treści zaproszenia oraz uzyskanych w/w informacji co do błędu w zakresie pkt 7 porządku obrad i Rady Nadzorczej uznał, iż na zgromadzeniu nie będą poruszane kwestie inne niż finansowe, / do których nie miał zastrzeżeń/, istotne z jego punktu widzenia, w tym skład Rady Nadzorczej.

dowody: protokół (...) S.A. z k. 143-158, na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. zeznania świadka K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769, powoda Z. C. , transkr. K. 776,

Na zgromadzeniu przewodniczącym wybrany został L. M..

Kapitał zakładowy spółki dzielił się na 4 446 akcji zwykłych imiennych , żadna nie była uprzywilejowana co do prawa głosu.

W zgromadzeniu uczestniczyło 9 akcjonariuszy reprezentujących łącznie 4 334 akcji i tyle samo głosów.

Przed przystąpieniem do głosowania w sprawie przyjęcia porządku obrad K. M. (1) zaproponował usunięcie porządku punktu dotyczącego wyboru Rady Nadzorczej , z uwagi na jego bezprzedmiotowość, jako że kadencja obecnej Rady Nadzorczej trwa do czerwca 2017 r. Przewodniczący odmówił usunięcia tego punktu, argumentując, że nie może tego uczynić wobec braku 100 % kapitału zakładowego.

dowody: statut (...) k. 159-167, protokół (...) S.A. z k. 143-158,

na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. zeznania świadka K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769

Na zgromadzeniu podjęto w głosowaniu tajnym m.in. uchwały sporne w sprawie, w tym :

Większością 2 438 głosów t.j. 56,12 % głosów reprezentowanych na zgromadzeniu uchwałę:

- nr (...) w przedmiocie udzielenia absolutorium prezesowi zarządu L. M., co do której nikt nie zgłosił sprzeciwu i nie żądał jego zaprotokołowania.

Większością 2 345 głosów t.j. 53,98 % głosów reprezentowanych na zgromadzeniu uchwałę:

- nr (...) w przedmiocie odwołania L. P. z funkcji członka Rady Nadzorczej.

K. M. (1) zażądał zaprotokołowania, że głosował przeciw uchwale w imieniu swoim i reprezentowanych akcjonariuszy.

Większością 2 300 głosów t.j. 52,95 % głosów reprezentowanych na zgromadzeniu uchwały:

-nr (...) odwołującą R. S. z Rady Nadzorczej,

K. M. (1) zażądał zaprotokołowania, że głosował przeciw uchwale w imieniu swoim i reprezentowanych akcjonariuszy.

- nr (...) odwołującą J. L. z Rady Nadzorczej

K. M. (1) zażądał zaprotokołowania, że głosował przeciw uchwale w imieniu swoim i reprezentowanych akcjonariuszy.

-nr (...) powołującą M. Ż. do Rady Nadzorczej,

K. M. (1) zażądał zaprotokołowania, że głosował przeciw uchwale w imieniu swoim i reprezentowanych akcjonariuszy. Większością 2 300 głosów t.j. 53,50 % głosów reprezentowanych na zgromadzeniu , nie głosowało 45 akcji, uchwałę: -nr (...) powołującą L. B. do Rady Nadzorczej,

K. M. (1) zażądał zaprotokołowania, że głosował przeciw uchwale w imieniu swoim i reprezentowanych akcjonariuszy. Większością 2 438 głosów t.j. 56,12 % głosów reprezentowanych na zgromadzeniu, uchwałę: -nr (...) powołującą M. Ż. do Rady Nadzorczej,

K. M. (1) zażądał zaprotokołowania, że głosował przeciw uchwale w imieniu swoim i reprezentowanych akcjonariuszy. Przed przystąpieniem do głosowania w przedmiocie Rady Nadzorczej L. M. przystąpił do przedstawienia trzech kandydatur na członków Rady Nadzorczej, wyjaśniając, że posiada ich zgody.

dowody: statut (...) k. 159-167, protokół ze (...) S.A. z k. 143-158, zeznania słuchanych na rozprawie w dniu 24.10.2016 r. świadków pomocniczo transkrypcja k. 747. W. Z. , T. W., S. K. (1), na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. częściowo zeznania świadka K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769, słuchanego w charakterze reprezentanta pozwanego K. S. pom. transkr. K. 779, D. Z. transkr. k. 785, L. M. transkr. pom. k. 782,

Protokół ze zgromadzenia z dnia 28.04.2016 r. w formie aktu notarialnego sporządził notariusz A. R. (1).

Na wniosek K. M. (1) aktem notarialnym z daty 17.05.2016 r. rep. (...) notariusz sprostował i uzupełnił protokół z (...) z daty 28.04.2016 rep nr (...) w trybie art. 80 § 4 ustawy Prawo notariacie w zakresie uchwał nr od (...) do (...) w części w jakiej K. M. (1) zażądał obok zaprotokołowania, że głosował w imieniu własnym i reprezentowanych akcjonariuszy przeciw uchwale, także złożonego sprzeciwu.

Do sprostowania doszło bez wiedzy i udziału innych uczestników, w tym przewodniczącego zgromadzenia L. M..

dowody: protokół ze (...) S.A. z k. 143-158, statut (...) k. 159-167, protokół ze (...) S.A. z k. 143-158, sprostowanie - akt notarialny rep. A (...) k. 269-272, wypis z aktu notarialnego rep. A (...) k.318-321, pismo z daty 19.07.2016 r. k. 303 -304, częściowo zeznania słuchanego na rozprawie w dniu 24.10.2016 r. świadka A. R. (1) pomocniczo transkrypcja k. 747, na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769, na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. zeznania L. M. pom transkr. k. 782,

Rada Nadzorcza w pozwanej spółce składała się z co najmniej trzech członków wybieranych na wspólną kadencję . Kadencja trwa trzy lata.

L. P., J. L. oraz R. S. zostali powołani do Rady Nadzorczej uchwałami z dnia 18.06.2014 r.

Dowody: statut (...) k. 159-167, Protokół (...) z dnia 18.06.2014 r. k. 191—193, na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. zeznania K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769

Akcjonariusze w osobach K. S. dysponującego 327 akcjami, L. M. – 1 241 akcje, i spółka (...) sp. jawna – 732 głosów, głosowali na w/w zgromadzeniu samodzielnie, niezależnie od siebie i zgodnie z własnym, indywidualnym interesem.

Nie doszło do zawarcia porozumienia pomiędzy L. M., K. S. i spółki (...) sp.j. na podstawie którego spółka uzyskała pozycję dominującą wobec pozwanej spółki (...) SA.

dowody: oświadczenie z dnia 29.04.2016 r. k. 69, zawiadomienie k. 229-230, umowa o ustanowienie zastawu zwykłego na akcjach k. 212,217 pełnomocnictwo k. 714, 219, zawiadomienie k. 722, rozwiązanie umowy o ustanowienie zastawu k. 223- 225, 226-228, zeznania słuchanych na rozprawie w dniu 24.10.2016 r. świadków pomocniczo transkrypcja k.

747. T. W., S. K. (1), na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. częściowo zeznania świadka K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769, częściowo powoda J. S. pom. transkrypcja k. 774, pozwanego K. S. pom. transkrypcja k. 779i n. częściowo kserokopia porozumienia k. 389-390

Po dacie zgromadzenia, a to w dniu 29.04.2016 r. K. S., wezwany przez J. S. na spotkanie, ujawnił przed nim i K. M. (1), iż brał udział w rozmowach z udziałem L. M., T. W. i S. K. (2) w dotyczących porozumienia w sprawie wspólnego głosowania na zgromadzeniach akcjonariuszy pozwanej spółki. Do porozumienia nie doszło, jest zaś w dyspozycji projektu tego porozumienia w pliku (...), który to wydruk z pliku, po jego zażądaniu przedstawił J. S. i K. M. (1). Przebieg spotkania miał emocjonalny charakter. Pismem z tego samego dnia 29.04.2016 r. sporządzonym przez K. M. (1) z inicjatywy jego i powoda J. S., K. S. złożył L. M., T. W. i S. K. (1) na piśmie zredagowane przez K. M. (1) oświadczenie dotyczące porozumienia z dnia 25.03.2016 r. w sprawie głosowania na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (...) S.A. w R. w którym, oświadczył, że wycofuje się z niego.

W dacie 30.04.2016 r. K. S. ustanowił zastaw rejestrowy na 327 akcjach pozwanej spółki na rzecz W. Z. z pełnomocnictwem do wykonywania prawa głosu. W dacie 9.05.2016 r. rozwiązał w/w umowę.

W dacie 9.05.2016 r. K. S. sprzedał 255 akcje pozwanej spółki jej dotychczasowemu akcjonariuszowi (...) sp. jawna.

dowody: oświadczenie z dnia 29.04.2016 r. k. 69, zawiadomienie k. 229-230, umowa o ustanowienie zastawu zwykłego na akcjach k. 212,217 częściowo kserokopia porozumienia k. 389-390, pełnomocnictwo k. 714, 219, zawiadomienie k. 722, rozwiązanie umowy o ustanowienie zastawu k. 223- 225, 226-228, zeznania słuchanych na rozprawie w dniu 24.10.2016 r. świadków pomocniczo transkrypcja k. 747. T. W., S. K. (1), W. Z., na rozprawie w dniu 16.11.2016 r. częściowo zeznania świadka K. M. (1) pom. transkrypcja k. 769, częściowo powoda J. S. pom. transkrypcja k. 774, pozwanego K. S. pom. transkrypcja k. 779i n.

W listopadzie 2016 r. powodowie zbyli akcje pozwanej spółki w drodze ich wniesienia do spółki Zakłady (...) S.A. jako aport w zamian za objęcie akcji serii (...) w ramach podwyższenia kapitału zakładowego.

W dacie 23.12.2016 r. zostało zarejestrowana przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy podwyższenie kapitału zakładowego Zakładów (...) S.A.

W dacie 30.11.2016 r. powód J. S. nabył jedną akcję imienną pozwanej spółki.

Umową z dnia 27.12.2016 r. powód Z. C. nabył jedną akcję imienną pozwanej spółki.

dowody: raport bieżący nr (...) k. 791, raport bieżący nr (...) k. 792, powiadomienia o transakcji k. 793-796, umowa sprzedaży akcji k. 818, akcja k. 820, umowa sprzedaży k. 861, akcja k. 862, raport bieżący nr (...) k. 874, zawiadomienie o transakcjach k. 876-877, odpis z (...) S.A. z daty 27.12.2016 r. k. 863 i n.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na zeznaniach świadków, przy czym nie dał wiary zeznaniom świadka K. M. (1) i powoda J. S. na okoliczność zawarcia porozumienia z marca 2016 r., jako nie znajdującym potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Świadek ten i powód zeznali, iż mieli widzieć dokument porozumienia podpisany przez uczestników, a który okazał im tylko K. S.. Następnie weszli w posiadanie jego kserokopii bez danych osobowych i podpisów, a która zalega w aktach sprawy. W sprawie kluczowymi były zeznania właśnie K. S., który potwierdził przebieg spotkania z dnia 29.04.2016 r. wyjąwszy istotną kwestię, a to okazania podpisanego dokumentu porozumienia, przyznając, iż na życzenie powoda udał się do domu, ale po pozostający w jego dyspozycji projekt w formie elektronicznej, który nie został podpisany i nie wszedł w życie z uwagi na nie dojście do konsensusu w sprawie warunków na jakich miało zostać zawarte. Sąd uznał te zeznania w świetle zasad doświadczenia życiowego za wiarygodne jako konsekwentne i spontaniczne. Także w bezpośrednim odbiorze Sąd uznał K. S. zeznającego przez Sądem za osobę wiarygodnie zdającą relację z przebiegu zdarzeń. Jednocześnie, T. W. i S. K. (1) współnicy W. K. GI sp.j. tj. akcjonariusza pozwanej spółki, także stanowczo zaprzeczali swojemu udziałowi w porozumieniu z marca 2016 r. dotyczącego głosowania na zgromadzeniach pozwanej spółki. Przy czym, podobnie jak K. S. racjonalnie

uzasadniali przyczyny dla którym głosowali za odwołaniem dotychczasowej rady , a to powiązania jej członków z zarządem spółki Zakłady (...) S.A. , co w ich ocenie pozbawiało pozwaną spółkę samodzielności, czy też poczucie, iż w dotychczasowym układzie nie mają zapewnionego bezpieczeństwa adekwatnego dla statusu akcjonariusza w spółce. Świadkowie przyznali jednocześnie zgodnie, iż propozycja podpisania porozumienia faktycznie ze strony L. M. padła pod ich adresem, jednak na nią nie przystali, nie otrzymawszy zapewnienia o uzyskaniu wpływu na pozwaną spółkę, przez wskazanie dwóch członków Rady Nadzorczej.

W świetle powyższego szczególnego znaczenia nabiera fakt, iż powód, pomimo, iż jak to zeznał widział podpisane porozumienie, jak też za udziałem K. M. (1) miał faktyczną możliwość sporządzenia jego kopii, wobec doniosłości znaczenia tego dokumentu miał zrezygnować z jego skopiowania w całości wraz z podpisami i danymi sygnatariuszy. W ocenie Sądu powyższa wersja wydarzeń jest niewiarygodna, w sprawie brak materiału dowodowego, iż doszło do zawarcia porozumienia nie tylko na piśmie , ale także w formie ustnej. W świetle zasad doświadczenia życiowego wiarygodnym jest sytuacja rozpoczęcia negocjacji i wycofania się z nich , na jakimś etapie , także po zapoznaniu się z konkretnym projektem negocjowanego porozumienia. Zawarcia porozumienia nie potwierdziło w ocenie Sądu bowiem sporządzone pod naciskiem powodów, zredagowanego przez K. M. (1) oświadczenia z dnia 29.04.2016 r. K. S. co do wyjścia z porozumienia, wobec braków wiarygodnych dowodów na okoliczność podstawową, a to że w ogóle, definitywnie zostało zawarte, a nie zatrzymało się na etapie samych planów i rozmów.

Ustalając przebieg zgromadzenia z dnia 29.04.2016 r. w szczególności na okoliczność zgłoszenia i żądania zaprotokołowania sprzeciwów, Sąd nie dał wiary dowodowi z zeznań świadka A. R. (1), a to w zakresie dotyczącym zgłoszenia przez K. M. (1) o przegłosowaniu uchwał od (...) do (...) sprzeciwu i żądania jego zaprotokołowania, jako sprzecznym z treścią pierwotnego protokołu, zgodnymi zeznaniami świadków W. Z., T. W., S. K. (1), w charakterze pozwanego D. Z., L. M.. Ponadto co jest istotne, zeznania świadka A. R. (1), notariusza spisującego tak protokół z dnia 28.04.2016 r. jak i jego sprostowanie, nie były konsekwentne i spójne w zakresie podstaw w oparciu o które dokonał sprostowania. Świadek ten pamiętał na pewno, iż K. M. (1) żądał zaprotokołowania głosowania przeciw uchwałom, co znajdowało odzwierciedlenie tak w pierwotnym protokole jak zeznaniach świadków. Jednocześnie nie był w stanie jednoznacznie stwierdzić, że pamiętał także zgłoszenie i żądanie zaprotokołowania sprzeciwu. W tym zakresie opierając się na twierdzeniu, iż wynikało to z jego zapisków w postaci słowa „sprzeciw”. W ocenie Sądu te różnego charakteru zeznania jak też okoliczność, iż skoro sporządzając protokół bazował na zapiskach, to niejasnym jest, dlaczego skoro treść zapisków, a nie pamięć notariusza miała potwierdzać zgłoszenie sprzeciwu i żądania, nie znalazło to odzwierciedlenia już w pierwotnym protokole. Sąd dał wiarę dowodowi z zeznań świadka W. Z., który zeznawał jednoznacznie i spójnie i jako osoba z racji profesji zaznajomiona z procedurą głosowania na zgromadzonych spółki akcyjnej, zwrócił uwagę na fakt w postaci braku żądania zaprotokołowania sprzeciwu, wskazując, że było wyłącznie żądanie zaprotokołowania głosowania przeciw uchwale. Powyższe było zgodne w tym zakresie z zeznaniami T. W., S. K. (1), D. Z., L. M..

Sąd w świetle powyższego nie dał wiary zeznaniom K. M. (1), który kilkakrotnie pytany o wygłoszoną po każdej z uchwał formułę wskazał, że oświadczał, że głosował przeciw uchwałom i zgłaszał sprzeciw. Świadek ten nadto nie zeznał, że żądał zaprotokołowania także sprzeciwu. Zeznania te są wewnętrznie niespójne, skoro miał zgłaszać tak fakt głosowania przeciw uchwale jak i sam sprzeciw po podjęciu uchwały, ale żądać , co zresztą zostało zaprotokołowane, wyłącznie zaprotokołowania sposobu głosowania. Zgłoszenie zaś wyłącznie sposobu głosowania pozostaje w zgodzie z zeznaniami w/w świadków, reprezentantów strony pozwanej jak i protokołu w pierwotnej wersji.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka L. P. , w tym na okoliczność spotkania z D. Z., które są zgodne z zeznaniami świadka K. M. (1) i D. Z. oraz Z. C., które się wzajemnie potwierdzają, a to iż ten członek zarządu w odpowiedzi na wątpliwości dotyczące porządku obrad dotyczącego członków rady nadzorczej, nie przeczył, iż doszło być może do pomyłki.

Sąd oddalił wnioski dowodowe dotyczące przebiegu głosowania na kolejnym zgromadzeniu , a to w dniu 25.05.2016 r. jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowi sprawie, jako że przebieg zgromadzenia w tej dacie nie może mieć wpływu na ocenę przebiegu zgromadzenia z daty 28.04.2016 r., w tym istnienia już w tamtej dacie porozumienia na które powołują się powodowie.



### **Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:**

Stosownie do treści art. 425 § 1 zd. 1 ksh osobom lub organom spółki wymienionym w art. 422 § 2 pkt 2 ksh w tym akcjonariuszom przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia sprzecznej z ustawą z tym, że prawo do zaskarżenia przysługuje akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

Zgodnie zaś z pkt 4 akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na walnym zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania walnego zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad.

W pierwszym rzędzie należało zająć się kwestią legitymacji procesowej powodów tak w sprawie o sygn. akt VI GC 175/16 jak i VI GC 180/16 z uwagi na zarzut oparty na zbyciu akcji pozwanej spółki.

Wnosząc przedmiotowy pozew o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenia uchwał powodowie byli akcjonariuszami pozwanej spółki. Tym samym przysługiwała im legitymacja czynna do wniesienia niniejszego powództwa w oparciu o art. 425 k.s.h. i art. 422 ksh.

W toku niniejszego procesu doszło do zbycia akcji posiadanych przez powodów.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w sprawie I ACz 295/15 a to, iż utrata statusu akcjonariusza, nie skutkuje utratą legitymacji z art. 425 ksh. Uprawnienie do zaskarżenia uchwał zostało przyznane akcjonariuszowi nie ze względu na ochronę interesów spółki i innych akcjonariuszy, ale ze względu na konieczność zapewnienia każdemu akcjonariuszowi możliwości ochrony przede wszystkim jego interesów korporacyjnych i majątkowych. Przepis art. 425 ksh nie przewiduje wprawdzie, jako jednej z przesłanek powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały, istnienia interesu prawnego w jej zaskarżeniu, przepisy art. 422 § 2 pkt. 2-4 ksh także nie uzależniają legitymacji akcjonariusza do zaskarżenia uchwały od istnienia jego interesu prawnego, jednak z samej istoty powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa wynika, że legitymacja czynna do jego wytoczenia jest ściśle związana z interesem prawnym (porównaj stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w wyroku z 28.7.1998 r. I CKN 794/97, OSNC 1999, z. 3, poz. 51 w odniesieniu do powództwa o ukształtowanie prawa, przewidzianego w art. 42 § 2 pr. spółdz. i legitymacji byłego członka spółdzielni do zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia).

Właśnie istnienie godnego ochrony interesu prawnego, jakim jest konieczność zapewnienia ochrony praw korporacyjnych i majątkowych akcjonariusza, uzasadnia przyznanie mu legitymacji do zaskarżania uchwał walnego zgromadzenia. W okresie, gdy jest akcjonariuszem, istnienie jego interesu do zaskarżenia uchwały jest przyjęte ustawowo i nie wymaga wykazania. Nie można jednak uznać, że sam fakt utraty statusu akcjonariusza po podjęciu nieakceptowanej przez niego uchwały powoduje odpadnięcie interesu prawnego i legitymacji do jej zaskarżenia. Podważałoby to sens i cel przyznania akcjonariuszowi legitymacji do zaskarżania uchwał, które godzą w jego prawa korporacyjne i majątkowe.

Były akcjonariusz zachowuje zatem legitymację do zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia, która dotyczy jego praw korporacyjnych lub majątkowych, natomiast traci legitymację do zaskarżania uchwał, które nie dotyczą jego praw (vide :wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006r., IV CSK 41/05). Pogląd ten także na tle spółki z o.o. został zaakceptowany w pełni przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 sierpnia 2010r. I CSK 530/09. /por. uzasadnienie postanowienia z dnia 8.05.2015 r. I ACz 295/15, SA w Rzeszowie, Legalis /.

Kwestią zatem o dalej idącym znaczeniu było, ponowne nabycie przed datą wyrokowania w przedmiotowej sprawie, akcji pozwanej spółki. Niemniej jednak powód J. S. i Z. C. pozostają cały czas akcjonariuszem (...) S.A. posiadającym po jednej akcji w kapitale zakładowym tej spółki.

Kolejną kwestią jest, że odrzucenie pozwu jest decyzją Sądu odmawiającą merytorycznego rozpatrywania sprawy z przyczyn procesowych. Decyzja taka staje się obligatoryjna w każdym przypadku, w którym od samego początku istnieje brak określonych dodatnich przesłanek procesowych, bądź też zachodzą ujemne przesłanki procesowe,

określone w art. 199 k.p.c. i art. 1099 k.p.c. Wskazać należy, iż brak legitymacji procesowej prowadzi do oddalenia powództwa, nie zaś do odrzucenia pozwu i nie ma żadnego związku z kwestią nieważności postępowania. Od zdolności sądowej i procesowej należy odróżnić legitymację procesową, którą określa się na podstawie przepisów prawa materialnego (wyrok Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2004 r., sygn. akt I CK 628/03).

Z uwagi na powyższe, a także mając na uwadze, że ewentualny brak legitymacji procesowej czynnej skutkować winien oddaleniem powództwa, a nie odrzuceniem pozwu Sąd odmówił odrzucenia pozwu w każdej z rozpoznawanych łącznie spraw na podstawie art. 199 kpc.

Przechodząc do meritum, zasadne okazało się powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał od (...) do (...) w sprawie VI GC 180/16 z powództwa Z. C..

Zasadnym był zarzut podnoszony tak w sprawie VI GC 175/16 jak i VI GC 180/16 , a to naruszenia art. 404 § 1 ksh i art. 402 § 2 zd. pierwsze ksh, co ostatecznie skutkowało uwzględnieniem powództwa Z. C. w sprawie VI GC 180/16 o stwierdzenie nieważności uchwał od nr (...)do (...).

Naruszenie powyższych przepisów skutkowało tak wykazaniem prawa do zaskarżenia uchwał jak i zasadnością powództwa.

W pierwszym rzędzie należało wskazać, iż powód wykazał w tej sprawie swoje uprawnienie do zaskarżenia uchwał wywodząc je z art. 422 § 2 pkt 4 ksh.

Stosownie do art. 404 § 1 ksh w sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na walnym zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały.

Stosownie do art. 402 § 2 ksh w ogłoszeniu należy oznaczyć datę, godzinę i miejsce walnego zgromadzenia oraz szczegółowy porządek obrad.

W przedmiotowej sprawie sporne uchwały zostały podjęte w sprawach nie objętych porządkiem obrad.

Tytułem wstępu co do rozważań w zakresie wymogu wskazania szczegółowego porządku obrad należy przypomnieć cel tego przepisu. Wspólnik ma prawo, ale nie ma obowiązku udziału w zgromadzeniu. Może zrezygnować z udziału, jeżeli uważa, że nie będą rozpatrywane na zgromadzeniu sprawy, którymi jest zainteresowany. Podjęciu tej decyzji ma służyć m.in. wskazanie w zaproszeniu szczegółowego porządku obrad. Oczywistym jest też, że spełnienie wymogu szczegółowego porządku należy każdorazowo odnosić do konkretnego stanu faktycznego oraz stosunków obowiązujących w spółce. Szczegółowy porządek obrad oznacza, że nie można określać poszczególnych punktów zbyt ogólnie z drugiej strony oczywistym jest, że jest także konieczna pewna elastyczność. Porządek obrad zgromadzenia należy sformułować na tyle szczegółowo, na ile w danej sytuacji można to uczynić zgodnie z najlepszą wiedzą na dzień zwoływania tego zgromadzenia. Oznaczenie porządku obrad zgromadzenia wspólników według art. 402 § 2 ksh musi być na tyle dokładne, żeby było jasne, co będzie rzeczywistym przedmiotem obrad, żeby to umożliwiło realne przygotowanie się do dyskusji i do podjęcia ewentualnych uchwał. Nie jest koniecznym wskazanie treści konkretnej uchwały, ale każdorazowo umieszczenie w porządku obrad zakresu spraw, które mogą być poddane pod rozagę zgromadzenia, a w konsekwencji być przedmiotem podjętej uchwały. Podsumowując, celem tego przepisu jest niepodejmowanie uchwał w tych sprawach, które mogły być zaskoczeniem dla wspólnika.

Sąd miał na uwadze, iż formułowanie porządku obrad wymaga pewnej elastyczności, proponowany porządek obrad nie może być traktowany wyłącznie formalnie , jako zbiór punktów o określonej treści. Należy zatem zawsze przy określaniu porządku obrad zachować właściwe proporcje między indywidualnym interesem każdego ze wspólników a spółką, w której zgromadzenie wspólników jest organem uchwałodawczym oraz elastyczność w formułowaniu porządku obrad, która umożliwi rozstrzygnięcie jak największej liczby spraw na zgromadzeniu wspólników. Zasady uczciwości i lojalności uczestników obrotu gospodarczego wymagają, zwłaszcza wśród uczestników stosunku

korporacyjnego, jakim jest spółka, aby wszelkie uchwały były podejmowane w interesie spółki i wspólników, w każdym zaś razie bez pokrzywdzenia wspólnika, choćby w wyniku nienależytego poinformowania go o zamierzonych uchwałach i ich skutkach /por.: Wyrok

Sądu Apelacyjnego w Szczecinie - I Wydział Cywilny z dnia 21 listopada 2013 r. I ACa 610/13/

W przedmiotowej sprawie bez wątpienia, doszło właśnie do sytuacji, w której powodowie, w tym Z. C. zostali zaskoczeni treścią powyższych uchwał.

Zdecydowanie czym innym jest w ocenie Sądu wskazanie, że uchwała będzie dotyczyć wyboru Rady Nadzorczej na następną kadencję, a zmiana osobowa Rady Nadzorczej obecnej kadencji, którą miała trwać jeszcze około roku. W szczególności w świetle okoliczności szerokich uprawnień Rady Nadzorczej w postaci powoływania członków zarządu. Wspólnicy z różnych względów mogli nie być zainteresowani składem Rady Nadzorczej następnej kadencji, interesować się składem Rady obecnej kadencji.

Należy przy tym odróżnić pojęcie mandatu od kadencji. Kadencja to zakładany przez statut spółki okres sprawowania funkcji członka zarządu, z upływem którego mandat wygasa (wyr. SN z 13.5.2010 r., IV CSK 531/09, Legalis; uchw. SN z 21.7.2010 r., III CZP 23/10, OSNC 2011, Nr 1, poz. 6) w: komentarz do art. 386 KSH red. Jara 2017, wyd. 14/A. Krysik, Legalis/. Mandat oznacza uprawnienie do pełnienia funkcji członka organu, wynikające z powołania w jego skład. Mandat członka Rady Nadzorczej może wygasnąć także z innych przyczyn, niż upływ kadencji, przykładowo właśnie na skutek odwołania go /art. 386 § 2 ksh w zw. z art. 369 § 5 ksh i art. 370 § 1 ksh /.

Nie są zatem pojęciami równorzędnym wybór na następną kadencję i odwołanie członka rady z równoczesnym powołaniem innego w ramach tej samej kadencji, przy uwzględnieniu zwłaszcza, że w przedmiotowej sprawie kadencja Rady Nadzorczej była wspólna.

Tak sformułowany porządek obrad nie miał służyć rzetelnemu poinformowaniu akcjonariuszy o przedmiocie planowanych uchwał, przy zachowaniu elastyczności. Też, iż uchwały nie dotyczyły kwestii objętej porządkiem obrad, co niewątpliwie zaskoczyło akcjonariuszy, uzasadnia nie tylko literalna treść samego zaproszenia, ale także okoliczności poprzedzające datę zgromadzenia oraz przebieg zgromadzenia. W sprawie Sąd ustalił, iż powodowie, w tym Z. C. dążąc do wyjaśnienia wątpliwości powstałych po zapoznaniu się pozycją zaproszenie odnośnie wyboru Rady Nadzorczej, otrzymali informację od członka zarządu pozwanej spółki, która potwierdziła ich wniosek, że ten punkt porządku obrad został wskazany przez pomyłkę. Powyższe tym bardziej wprowadziło, ich w błąd co do faktycznego przedmiotu porządku obrad.

W konsekwencji powyższego na zgromadzeniu K. M. (1) wnioskował o jego usunięcie z porządku obrad, jako właśnie omyłkowego, co okazało się bezskuteczne, wobec stanowiska przewodniczącego zgromadzenia, odmawiającego poddanie wniosku pod głosowanie w ogóle. Tymczasem właśnie usunięcie sprawy z porządku obrad należy uznać za mające charakter porządkowy /por.: Kodeks spółek handlowych. Tom III B. Spółka akcyjna. Komentarz art. 393-490 red. prof. dr hab. Adam Opalski 2016/. Tym samym było to dopuszczalne, nawet wobec braku całego kapitału zakładowego.

Powód zaś Z. C. w ogóle zrezygnował z udziału w zgromadzeniu uznając, że nie będą przedmiotem obrad kwestie go interesujące.

Wskazać należy na wykładnię „wniosków porządkowych”, co do których dopuszczalnym jest także myśl art. 404 § 2 ksh, głosowanie pomimo braku ich wskazania w porządku obrad, Sądu Najwyższego dokonana na tle jeszcze Kodeksu Handlowego, zgodnie z którą należy rozumieć tylko takie, które dotyczą sposobu rozpatrywania spraw objętych porządkiem obrad walnego zgromadzenia wspólników, sposobu głosowania i podejmowania uchwał; takiego charakteru nie mają wnioski o zmianę składu zarządu i rady nadzorczej. /Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 22 marca 2000 r. I CKN 450/98/.

Ostatecznie, zasadnym była teza, że jeżeli wniosek o zmianę składu organu spółki obecnej kadencji nie został ujęty w porządku obrad, a co miało miejsce w przedmiotowej sprawie, to z uwagi na fakt, że nie ma on charakteru porządkowego, nie może być przedmiotem uchwały.

Powyższe uzasadniało w myśl art. 422 § 2 pkt 4 ksh prawo powoda Z. C., do zaskarżenia uchwał od nr (...) do (...) jak też tezę o nieważności spornych uchwał.

Rozważając powyższe w świetle przesłanek z art 425 § 1 ksh powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał walnego zgromadzenia sprzecznych z ustawą, to Sąd Okręgowy miał na uwadze, że uchybienia formalne (np. wadliwość zwołania zgromadzenia), także w stadium poprzedzającym podjęcie uchwały, mogą być skuteczną podstawą żądania stwierdzenia nieważności uchwały tylko wówczas, jeśli wywarły wpływ na jej treść.

Przepis art. 425 § 1 KSH ma przede wszystkim na względzie przypadki sprzeczności z ustawą treści uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy, jednakże zastosowanie tego przepisu nie ogranicza się do tych przypadków. Jego hipotezą są objęte także naruszenia przepisów ustawowych określających procedurę podejmowania uchwał, o ile miały one wpływ na treść podjętej uchwały. Uchybienie wymaganiom przewidzianym w art. 402 § 2 i art. 404 § 1 ksh należy zaliczyć do tego rodzaju naruszeń proceduralnych regulacji ustawowych, które zawsze są doniosłe z punktu widzenia treści podjętej uchwały /wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 19 września 2007 r. II CSK 165/07/. Jednocześnie należy odnotować kolejny pogląd, Sądu Najwyższego wyrażony w wyr. z dnia 7.2.2013 r. (II CSK 300/12, OSN 2013, Nr 7–8, poz. 98), , iż "podjęcie uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad nie jest naruszeniem reguł proceduralnych, lecz jest zachowaniem jednoznacznie sprzecznym z ustawową normą imperatywną wyrażoną w art. 404 § 1 KSH i przewidującą zakaz powzięcia w takiej sytuacji uchwały, o ile w stanie faktycznym sprawy nie wystąpiły ustawowe przesłanki uchylenia tego zakazu. Podobnie za sankcją nieważności (w odniesieniu do uchwały podjętej z naruszeniem art. 240 ksh) opowiedział się m.in. SN w wyr. z 16.4.2009 r. (I CSK 362/08, Legalis); SA w Warszawie w wyr. z 3.10.2012 r. (I ACA 265/12, Legalis).

W konsekwencji, niezależnie od tego, czy powyższe naruszenie rozpatrywać jako uchybienie proceduralne czy wprost naruszenie ustawy, o którym mowa w przepisie, podjęcie uchwał od (...) do (...) jako nieobjętych porządkiem obrad, skutkowało ich nieważnością.

Z tych względów Sąd uwzględnił powództwo Z. C. w sprawie o sygn. akt VI GC 180/16 w oparciu o art. 425 § 1 ksh w zw. z art. 404 § 1 ksh i art. 402 § 2 zd. pierwsze ksh.

Wobec powyższego bezprzedmiotowym stało się powództwo o uchylenie uchwały z art. 422 ksh w tej sprawie.

Przechodząc do sprawy VI GC 175/16 powództwo należało oddalić z uwagi na niewykazanie, iż powodom przysługiwało prawo do zaskarżania uchwał wywodzone z art. 422 § 2 pkt 2 ksh.

W przedmiotowej sprawie powodowie w sprawie o sygn. akt VI GC 175/16, a to J. S., M. D. i R. W. nie wykazali, aby został przez nich spełniony wymóg z art. 422 § 2 pkt 2 ksh warunkujący legitymację do zaskarżenia uchwały, a to aby za pośrednictwem swego pełnomocnika złożyli po ich uchwaleniu, sprzeciw przeciwko uchwałom i zażądali jego zaprotokołowania.

Akt sprzeciwu po podjęciu uchwały nie jest tym samym, co akt głosowania przeciwko uchwale.

Stosownie do art. 422 § 2 pkt 2 ksh prawo do zaskarżenia uchwały przysługuje akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

W myśl art. 422 par 2 pkt 2 ksh jedną z podstawowych przesłanek do zaskarżenia uchwały jest wykazanie, że skarżący wspólnik nie wyraził zgody na treść uchwały już w chwili jej podejmowania. Wspólnik skarżący uchwałę musi wykazać, że głosował przeciwko uchwale oraz że zgłosił sprzeciw po jej podjęciu. Są to dwa warunki, które muszą być spełnione łącznie.

Akcjonariusz musi zatem wykazać, że :

- głosował przeciwko uchwale oraz że
- zgłosił sprzeciw po jej podjęciu i zażądał jego zaprotokołowania.

Ustawowy wymóg żądania zaprotokołowania nie dotyczy zatem oświadczenia o głosowaniu przeciwko uchwale, ale sprzeciwu po jej podjęciu i żądania jego zaprotokołowania.

Żądanie zapisania sprzeciwu powinno być zgłoszone w sposób jednoznaczny i stanowczy po powzięciu uchwały.

Niewątpliwe materiały zgromadzone w sprawie nie pozwalały na ustalenie, iż powodowie zgłosili sprzeciw i zażądali jego zaprotokołowania, odnośnie uchwały nr (...)w przedmiocie absolutorium szczególnie ,że sam świadek K. M. zeznał ( k- 769 v) ,że co do tej uchwały sprzeciwu nie zgłaszał , nie głosował też przeciw jej uchwaleniu i odzwierciedlenie w tym względzie jest w treści protokołu z w/w Zgromadzenia ( k- 147-148).

Odnośnie uchwał od nr 11/2016 do (...) powodowie czy to osobiście – K. M. (1), czy za pośrednictwem pełnomocnika w osobie także K. M. (1) głosowali przeciwko tym uchwałom, co wykazali poprzez złożenie oświadczenia po podjęciu każdej z nich, iż głosowali przeciwko i zażądaniu jego zaprotokołowania. Powyższe oświadczenie i jego zaprotokołowanie niewątpliwe miało istotne znaczenie i powalało na wykazanie tej przesłanki, jako że głosowanie było tajne.

W konsekwencji powodowie wykazali, że głosowali przeciwko uchwałom.

W sprawie problematycznym pozostała kwestia wykazania, iż powodowie po podjęciu uchwały zgłosili sprzeciw i żądali jego zaprotokołowania.

Przy czym dla uzyskania legitymacji do zaskarżenia uchwały nie ma znaczenia fakt, czy sprzeciw został rzeczywiście zaprotokołowany, ponieważ zgłoszenie odpowiedniego żądania w tym zakresie może być w procesie wykazane w inny sposób (wyr. SN z 27.4.2006 r., I CSK 12/06, Legalis; wyr. SN z 16.4.2002 r., V CKN 997/00, OSNC 2003, Nr 4, poz. 54).

W przedmiotowej sprawie, jak to wskazano w poprzedniej części uzasadnienia, brak było podstaw do ustalenia, że powód po każdej z zaskarżonych uchwał zgłosił także wyraźnie i stanowczo sprzeciw przeciwko każdej z uchwał i zażądał jego zaprotokołowania.

Powyższe nie wynikało z zeznań wymienionych poprzedniej części uzasadnienia świadków jak i tak treści protokołu sprzed daty jego sprostowania. Przepis art. 80 ust. 4 prawa o notariacie dopuszcza sprostowanie niedokładności, błędów pisarskich, rachunkowych lub innych oczywistych omyłek. Istotą wszystkich błędów jest to, że są one oczywiste, tj. od razu rozpoznawalne, a wynikające bądź ze zwykłego przeoczenia, bądź z jakiejś innej chwilowej dysfunkcji notariusza sporządzającego akt notarialny. Sprostowanie aktu nie może w żadnym razie dotyczyć kwestii, które w efekcie prowadziłyby do zmiany treści czynności prawnej czy też jej uzupełnienia o jakieś inne, nie uwzględnione w treści aktu notarialnego elementy. Taka ingerencja w akt notarialny w żadnym razie nie jest możliwa w drodze jego sprostowania /Błędy w aktach notarialnych – przegląd możliwości ich późniejszego sprostowania, NIERUCHOMOŚCI 2015, Nr 3 Katarzyna Siwiec, A. Oleszko, Komentarz do art. 80 ustawy prawo o notariacie /.

Poza tym art. 80 par 1-3 w/w ustawy w sposób kompleksowy wyznaczają notariuszowie granice staranności zawodowej przy dokonywaniu czynności notarialnej w szerokim tego słowa ujęciu. Wskazane w/w przepisie poszczególne elementy , w tym obowiązek sprostowania świadczą o intencji ustawodawcy wskazującej , iż zakres nałożonych na notariusza obowiązków determinowany jest także różnorodnymi sposobami współdziałania z uczestnikami czynności notarialnej , które to wszystkie zachowania notariusza mają na celu kształtowanie wysokiego stopnia pewności

wywołania skutków prawnych zamierzonych przez osoby dokonujące czynności notarialnej ( por. post. SN z dnia 2.02.2005r , IV CK 453/2004, Lex Polonica nr 374067).

Akt notarialny zgodny z prawem, stanowiący czynność notarialną (art. 79 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 2 Prawa o notariacie) ma charakter dokumentu urzędowego w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego, a oświadczenia w nim zawarte podlegają wykładni. Oczywisty wpływ notariusza na ostateczne jego brzmienia nakazuje jednoczesną wnikliwą ocenę, które zdania lub ich część odtwarza bezpośrednio oświadczenie strony, a które stanowią fragment opracowania eksponujący ocenę dokonywaną przez notariusza redagującego akt notarialny.

W przedmiotowej sprawie, sam zeznający notariusz A. R. (2), nie wskazał wprost, że pamięta żądanie powoda zaprotokołowania zgłoszonego sprzeciwu, odwołując się do enigmatycznego zapisku jakiego miał dokonać w swoich notatkach. Tymczasem protokół ze zgromadzenia ma odzwierciedlać jego przebieg, nie zaś treść bliżej niesprecyzowanych zapisków notariusza, co jest istotne tym bardziej, że notariusz nie wskazał przyczyn z jakich słowo sprzeciw miało znaleźć się w tych notatkach, skoro nie pamiętał, aby sprzeciw wraz z odpowiednim żądaniem faktycznie został zgłoszony. Nie zostały też wyjaśnione przyczyny z jakich ten istotny element o jaki uzupełnił następnie akt notarialny, nie znalazł się w jego pierwotnej wersji. Jednocześnie wersji o zgłoszeniu sprzeciwu i żądania jego zaprotokołowania nie potwierdziły inne dowody w tym z zeznań świadków, w tym także niespójnych zeznań K. M. (1), o czym była mowa w poprzedniej części uzasadnienia.

Z przyczyn jak powyżej, z uwagi na niewykazanie przesłanek warunkujących zaskarżenie spornych w sprawie uchwał, powództwo należało uznać za bezzasadne i je oddalić w oparciu o art. 422 § 2 pkt 2 ksh.

Na marginesie tylko należało wskazać, że niezasadnym okazał się zarzut naruszenia art. 6 § 1 ksh w zw. z art. 4 § 1 pkt 4 lit. a ksh. W sprawie powodowie na których spoczywał w tym zakresie ciężar dowodzenia /art. 6 kc/ kwestii o znaczeniu podstawowym, a to zawarcia porozumienia, o czym była mowa w poprzedniej części uzasadnienia, a które prowadziłyby do powstania stosunku dominacji o którym mowa w art. 4 § 1 pkt 4 a ksh. W konsekwencji nie doszło do głosowania z naruszeniem art. 6 § 1 ksh, wobec nieziszczenia się przesłanek zawieszenia wykonywania prawa głosu. Tym samym bezprzedmiotowym byłyby rozważania odnośnie dalszej kwestii, a to skutków dla spornych uchwał głosowania zawieszonymi głosami.

Odnośnie kwestii podjęcia uchwał nieobjętych porządkiem obrad aktualne są rozważania poczynione w sprawie VI GC 180/16, zważywszy jednak bezzasadność powództwa z przyczyn wskazanych powyżej, nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie VI GC 175/16.

Wobec oddalenia żądania wskazanego jako pierwsze zaktualizowało się ewentualne w sprawie VI GC 175/16, a to o uchylenie uchwał.

Powództwo o uchylenie uchwał należało uznać za bezzasadne z wyżej wskazanych powodów zarówno w oparciu o art. 422 § 2 pkt 2 ksh wobec niewykazania spełnienia wymogów warunkujących możliwość zaskarżenia uchwał, jak też wobec niewykazania kumulatywnie wymaganych przesłanek uchylenia uchwały z art. 422 § 1 ksh.

Sprzeczność uchwały zgromadzenia zarówno z dobrymi obyczajami jak i statutem spółki nie są samodzielnymi przesłankami uzasadniającymi uwzględnienie powództwa o uchylenie tej uchwały (art. 422 § 1 ksh). Koniecznym jest wykazanie jeszcze co najmniej jednej z dwóch przesłanek wskazanych w art. 422 § 1 ksh w drugim zdaniu koniunkcji, a więc godzenia w interesy spółki lub pokrzywdzenia akcjonariusza.

W przedmiotowej sprawie powodowie nie wykazali naruszenia dobrych obyczajów, na które powoływali się w pozwie, a które miały polegać na tajnym porozumieniu części akcjonariuszy co do sposobu głosowania, a co miałyby prowadzić do zdominowania spółki przez jego sygnatariuszy i być tym samym przejawem braku lojalności wobec znaczących akcjonariuszy - powodów i świadomego naruszenia ich praw.

Podstawa uchylenia uchwały zgromadzenia zachodzi dopiero wtedy gdy istnieją dwie przyczyny wadliwości uchwały przy czym godzenie w interesy spółki oznacza działanie na jej szkodę, zaś sama możliwość szkody bez jej wykazania nie spełnia przesłanek z art. 422 ksh.

Interes spółki handlowej jest bowiem „wypadkową interesów wszystkich grup jej wspólników, określaną z uwzględnieniem zastrzeżonego w umowie lub w statucie spółki wspólnego celu, do osiągnięcia którego wspólnicy zobowiązali się dążyć. Godzenie w interesy spółki może mieć miejsce wówczas, gdy są podejmowane działania powodujące uszczuplenie majątku, ograniczające zysk spółki, naruszające dobre imię jej lub jej organów, czy chroniące interesy osób trzecich kosztem interesów spółki.

Pokrzywdzenie akcjonariusza w rozumieniu art. 422 § 1 ksh ma miejsce, gdy w wyniku podjęcia uchwały jego pozycja w spółce zmniejsza się, co może wiązać się z pogorszeniem jego sytuacji udziałowej bądź osobistej.

Pokrzywdzenie akcjonariusza może nastąpić również w sferze jego interesów poza majątkowych związanych z funkcjonowaniem spółki.

Przyjmując nawet za powodami tezę, iż naruszenie dobrych obyczajów uzasadniające uchylenie uchwały, nie koniecznie musi wynikać z treści samej uchwały, ale także z okoliczności jej podjęcia, to nadal powodowie nie wykazali, kwestii podstawowej dla swego powództwa, a to zawarcia rzeczzonego porozumienia z marca 2016 r. w jakiegokolwiek formie, a o czym była mowa w poprzedniej części uzasadnienia.

Wobec niewykazania jednej z koniecznych kumulatywnie przesłanek uchylenia uchwały, powództwo nie znajdowało oparcia w art. 422 § 1 ksh.

Podsumowując Sąd w sprawie VI GC 180/16 w pkt I odmówił odrzucenia pozwu w oparciu o art. 199 kpc, w pkt II wyroku uwzględnił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały w oparciu o art. 425 § 1 ksh w zw. z art. 402 § 2 ksh w zw. z art. 404 §1 ksh, w pkt III orzekł o kosztach procesu uwzględniając zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania.

Sąd w sprawie VI GC 175/16 w pkt I odmówił odrzucenia pozwu w oparciu o art. 199 kpc, oddalił w pkt II powództwo o stwierdzenie nieważności uchwał w oparciu o art. 422 § 2 pkt 2 ksh , w pkt III oddalił powództwo o uchylenie uchwał w oparciu o art. 422 § 1 ksh oraz art. 422 § 2 pkt 2 ksh, w pkt IV orzekł w przedmiocie kosztów postępowania uwzględnivszy zasadę odpowiedzialności za wynik procesu w oparciu o art. 98 kpc .